

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. An Dei ad omnia concursus sit, & an generalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

VERSUS 27. & 28.

*Quis autem vestrum cogitans potest
adiungere ad staturam suam cubi-
tum unum? Et de vestimento
quid solliciti estis? considerate li-
lia agri quomodo crescunt: non la-
borant neque nent.*

QUESTIO I.

Quid velit hise verbis?

§. 1. **S**I omnia recte perpendamus, videbimus
Τὴν μέριμναν, quæ est ægritudo cum cogita-
tione seu anxietate prohiberi. Videmus enim eos qui
opibus afficiuntur pecuniam perpetuo numerare,
totos in illis esse, & vt proverbio dicunt, ludæum
mente semper foenerari.

*Inutilis est
cura, quæ
est sine pro-
fectu.*

Duplex argumentum præter superiora, Quemad-
modum nulla cura staturam augere potestis; ita ne-
que vlla cura opes, nisi Deo dante augere potestis.

Deinde si lilia Deus vestit, cur non & vos? Quid i-
gitur solliciti hæretis?

Statura est *ἡλικία*, quod ætatem, & staturam si-
gnificat, sed quia hic de cubito loquitur significat sta-
turam, ita apud Lucian. de Dea Syria, & libro vera-
rum narrationum. Plurarchus *ἡλικία* *ἡλικία* *ἡλικία*,
de institutione puerorum sic loquitur. Sic etiam Sy-
rus conuertit *ἡλικία* *ἡλικία*, hoc est, staturam
suam.

Confirmat itemque ab inutili cura, & sollicitudi-
ne. Nihil enim prodest impar effectui Angor. cum
enim Ier. 10. 32. Non sit hominis via eius, quis ergo
suar solertia vitam tribuet? Qui te creauit, ille serua-
bit. Eo inquit nec crescere ipse, nec rem augere
poteris.

VERSUS 26.

*Respicite volatilia cæli, quoniam
non serunt neque metunt, neque
congregant in horrea, & pater cæ-
lestis vester pascit illa. Nonne vos
magis pluris estis illis?*

QUESTIO I.

Cur animum exemplo vtatur?

§. 1. **I**nter omnia animantia maxima est animum li-
bertas; minime enim sibi reponere solent in
futurum elcas, & tamen ille qui pater vester est alit il-
las, cur non & filios. Maxime cum *ἡλικία* *ἡλικία* *ἡλικία*,
dicitur multum præstare illis, si ergo infinita illa maie-
stas ad passeruculos, & papiliones prouidentiam ex-
tendit, cur non ad homines quoque, quos filiorum
adoptione dignatus est?

*Dei prou-
dentia in
volucibus
conspicua.*

VERSUS 30.

*Si autem sænum agri, quod hodie est,
& cras in clibanum mittitur,
Deus sic vestit: quanto magis vos
modica fidei?*

QUESTIO I.

*An Dei ad omnia concursus sit, & an
generalis?*

§. 1. **B**ellarminus l. 4. c. 4. de gratia & libero arbitrio, Deum in
omnibus creaturarum actionibus
concurrere. Si enim sænum vestit, multo magis ad
mirabilia, & maiora concurrat, quo modo Deus o-
petetur in omni opere docet Aug. T. 5. 143. d. 1. & 306.
d. 1. edit. Plantin.

§. 2. Concursum generalem & indeterminatum
negant, qui illum peccatorum faciunt procuratorem.
Hoc argumento. Si concursus ad malas actiones est indiffe-
rens, Ergo & ad bonas, ita nec illa a Deo erunt. Respondeo: concursus
actiones bonas, si sunt supernaturales, hoc a speciali
Dei auxilio fortiri. Si naturales, etiam in Deum rea-
ferti, quia ab eo sunt intentæ, & eo hortatore, sua ore,
procuratore fiunt. Præterea nec Deum velle, nec præ-
definire; Velle tamen permittere, & punire.

Obicit Pareus in lib. de amf. grat. & statu peccati
cap. 18.

Sed hæc *ἀνύστα* sunt, concursum in actione esse
specialem, & indifferentem. Concursum enim Dei &
voluntatis non dicitur, nisi quatenus actione speciali
terminatur.

Respondeo: Figura aduersarii, planissime sunt
ἀνύστα, veris patitur ac falsis aduersa. Concursum spe-
cialem a quo est actio supernaturalis, nusquam voca-
mus malis, & bonis actionibus indifferentem. Con-
cursum Dei generalis in actione speciali terminatur,
& quatenus terminatur iam fit specialis ex causæ par-
ticularis determinatione. Sic concursus solis ad arbo-
rum germinationem ex se generalis est, a plantis de-
terminatur, vt hæc vel illa species producat. Sic fit
vt agat creatura concurrente Deo ad actionem, defi-
ciat sua culpa, vt actio sit mala.

QUESTIO II.

An fides illa sit in voluntate?

§. 1. **I**ta aduersarii hoc ex loco contendunt. Opposi-
tum timiditatis est fiducia: fides opponitur timidi-
tati. fides igitur est fiducia, quia hoc loco timiditas adscribitur
defectui fidei.

Confirmatur ratio ex locis contrariis, quibus for-
titudo, quæ proprie nascitur ex fiducia, tribuitur fi-
dei: Sancti per fidem vicerunt regna, fort. & facti in bello. Et,
qui resistite fortibus in fide, Et in omnibus sumentes securum fidei.

Respondeo: Consequentia est omnino falsa; nam
Syllogismus est ex puris particularibus. Quod si ma-
iorem faciat vni ueritalem: Omne oppositum timiditatis est
fiducia. Vel quod æquipollet; Sola fiducia est oppositum
timiditatis. Falsa est maior: vni enim vitio plures vir-
tutes opponuntur; imo vna charitas omnibus. Timi-
ditati igitur, & fides, & spes & charitas opponuntur,
illa enim etiam foras mittit timores. Quin & fortitu-
do opponitur timori, & tribuitur fidei, Sancti enim per
fidem fortes facti sunt in bello. Fides enim in Deum, spei,
fiduciae, charitatis, fortitudinis origo est, & radix.
Contra ista philosophatur Pareus contra Bell. l. 1. c. 11.
ratione 4. contra Bellarminum.

Defensio est: Fides gignit ex se fiduciam, oppositam timidi-
tati, & fortitudinem, non vt habitus, sed vt actus diuersi:
Fides enim non qua assensit, na, sed qua fiducialis est, expellit
timorem, præstat fortitudinem: non est languida, sed firmiter
confidit, Ergo fides est fiducia habitualis actus fiduciales
producentis.

Nec sit confusio, sed coniunctio: quia coherent in fide insti-
ficante, Fides enim generalis, per fiduciam vt per differen-
tiam *ἐν ἑαυτῇ*, fit species, qua dicitur fides iustificans.

Respon-